3 İlkkânun 1939 [Sayısı her yerde 2 kuruş] Pazar

Şükrü BALCIOĞLU
Sahibi ve Baş muharriri

Gazeteye ait yazılar Neşriyat Müdürü adına gönderilmelidir

İlânların her kelimesinden 5 kuruş alınır ücret peşindir

YENİGÜN

Selim ÇELENK
Neşriyat Müdürü

Abone : Yıllığı : 5 Lira
Yabancı memleketlere 8 Lira
Günü geçmiş sayılar 5 kuruş
Telefon : 1 - 46 — P. K. 24

HERGUN SABAHLARI ÇIKAR HALK GAZETESİ — TESİS TARİHİ 1928 YIL 11 SAYI 2346—ADRES: YENİGÜN ANTAKYA

Gümrük ve Inhisarlar Vekilimizin Gazetemize beyanatları

Sayın Raif Karadeniz diyor ki:

«— Bu kahramanlar diyarında seyahat ederken, mensup olduğum milletin meziyetlerini nefsimde hissederek gurur duydum.... İhracat mahsulleriniz için Ticaret Vekâleti icabeden tedbirleri derpiş etmektedir..»

Neşriyat müdürümüz evvelki akşam geç vakit, Gümrük ve İnhisarlar Vekilimiz Sayın Raif Karadenizi ziyaret ederek, gazetemiz namına kendilerinden bir mülakat rica etmiştir. Büyük bir nezaket ve samimiyetle neşriyat müdürümüzü kabul eden Sayın Vekilimiz, Hatayı alâkadar eden muhtelif iktisadî ve ticarî meseleler hakkında sorulan suallere cevap vermek lutfunda bulunmuşlardır. Bu mülâkatı aynen neşrediyoruz:

— Hatayı teşrifiniz münasebetiyle intıbalarınızı sora bilirmiyim?

— Yıllarca bizden ayrı yaşıyan Hataylıları gördüğüm zaman duyduğum heyecan çok derin oldu. Onların kurtuluş için yaptıkları devamlı ve çetin mücadeleleri hatırladım. Beni karşılıyanların yüzünde kurtuluştan ve yıllarca takip ettiği davayı kazanıştan mütevellid neşe ve heyecanı okudum. Bu kahramanlar diyarında seyahat ederken mensup olduğum milletin meziyetlerini nefsimde hissederek gurur duydum.

—Hatayın müstakbel iktisadî ve ziraî vaziyeti hakkında hükûmet ne düşünüyor?

—Hatay münbit toprakları ve mutedil iklimi ile zengin bir diyar olmağa namzettir. Hataylıların çalışkanlığı bu muvaffakiyet için ayrıca bir teminat teşkil eder.

Evvelâ ziraî bakımdan saniyen Anavatana iltihakı dolayısiyle ticarî ceryanların değişmesi sebbile iktisadî bakımdan tetkik edilmeğe muhtaçdır. Hükûmetiniz şüphe yok ki bu tetkikleri yapacak ve icabına tevessül edecektir.

— İhraç edilecek birçok mahsullerimiz vardır. Bunları şimdi satamıyoruz. Bunun için hükûmetçe bir tedbir düşünülüyor mu?

—Bu mahsüllerinizden Hatay mıntakasında yetişen tütünlerinizi inhisarlar idaresi temamen satın alacaktır. Bunun için emir verdim, yakında mübayaaya başlanacaktır. Hurda incirleriniz var. Bunlarında satın alınması için ayrıca tedbir almış bulunuyorum. Diğer mütenevvi mahsullerinize gelince: Bunların bir kısmı iç pazarlarda satılabilecek imkâna maliktir. Bir kısmı da ancak memleket dışından müşteri bulabilir. İç pazarlarda satılabilecekler hakkında bizzat Hataylı müteşebbislerin faaliyete geçmeleri lâzımdır. Dış pazarlar için de bütün memleket mahsulleri hakkında olduğu gibi ticaret vekâleti icabeden tedbirleri derpiş etmektedir.

— Buradan nereye teşrif edilecektir?

Hataydan sonra Adana ve Mersin mıntakalarını görecek ve oradan Ankaraya döneceğim.

***

Gümrük ve İnhisarlar Vekilimiz şerefine dün sabah hükûmet konağında bir kabul resmi yapılmış ve bu kabul resminden sonra Raif Karadenizle refakatindeki zevat Valimizle birlikte yaya olarak Gümrük Muhafaza Taburu Karargâhını, Kışlayı ve askerî komutanlığı ve İnhisarlar müdürlüğünü ziyaretten sonra şehrimizden ayrılarak Şark hudutlarımızı teftiş etmiş ve Ayindilfe gümrük merkezini ziyaretten sonra Reyhaniyeye giderek öğle yemeğini yemiş ve öğleden sonra Hamam hududunu teftiş eylemiştir.

Sayın Vekilimizle refakatindeki zevat öğleden sonra Kırıkhan tarikile İskenderun da tetkik lerine devam etmiş ve geceyi İskenderunda geçirmişlerdir.

Dün akşam İskenderun Belediyesi tarafından misafirler şerefine 50 kişilik bir ziyafet verilmiştir.

Sayın Vekilimiz bugün 11,45 ekspresile İskenderun dan ayrılarak Adana ve Mersine gideceklerdir.

Raif Karadeniz

Memurlara çok mühim direktifler verdi

Halka daha müşfik muamele yapılmasını ve kanunların daima yumuşak tarafları nın göz önüne alınmasını emrettiler ve mühim təbşiratta bulundular

Sayın Gümrük ve İnhisarlar Vekilimiz Raif Karadeniz dün Vilâyet erkânı ile memurları kabul ederek kendilerile görüşmşü ve çok mühim direktifler vermişlerdir. Sayın Vekilimiz, hükûmetin Hatay için derin bir alâka gösterdiğini, bunun için başta kıymetli Valimiz Şükrü Sökmensüer olduğu halde bütün erkânın bu mak s a t l a s e ç i l e r e k Hataya gönderildiğini, bilhassa Valimizin, Emniyet Umum Müdürlüğü gibi Devletin en mühim bir idare şubesi başından alınarak Hataya gönderildiğini tebarüz ettirmiştir.

Sayın Raif Karadeniz, Kanunların tatbikında halka mümkün olan her kolaylığın gösterilmesini, kanunlar tatbik edilirken daima yumuşak taraflarının ele alınmasına ehemmiyetle işaret etmiş ve kendilerine muvaffakiyet dileğinde bulunmuşlardır.

Bundan sonra Parti, Halkevi, Belediye ve ileri gelen zevatı kabul eden Vekil Hatayın bütün ihtiyaçlarile hükûmetin yakından alâkadar olduğunu, bütün ihtiyaçların en kısa bir zamanda temini için mümkün olan her fedakârlığın yapılacağını, bu hususta çok mühim imar ve ihya projelerinin hazırlandığını tebşir etmişlerdir.

Kızılay Kongresi

Münasebetile Millî Şefimizle Valimiz arasında teati edilen telgraflar

Kızılay Kongresi münasebetile Kongre namına Valimiz Şükrü Sökmensüer Millî Şefimiz Cümhurreisi İsmet İnönüne aşağıdaki telgrafı çekmişlerdir.

REİSİCÜMHUR MİLLÎ ŞEF İSMET INÖNÜ
Ankara

Yurdun her tarafında şefkat ve yardım ocağı olarak kurulmuş ve bu hayırlı işe kendini hasretmiş olan Kızılay cemiyetimizin Bugün Hatayda ilk kongresini yaptık.

Kongre azası bu ilk toplantıyı vesile ittihaz ederek derin tâzim duygularının arzına beni memur etti.

En derin saygılarla arzeyler ellerinizden öperim.
Hatay Valisi Şükrü SÖKMENSÜER

Millî Şefimizin cevapları

ŞÜKRÜ SÖKMENSÜER
HATAY VALİSİ

İlk toplantısını yapan Kızılay kongresinin Temiz duygularına teşekkür eder başarılar dilerim.
İSMET İNÖNÜ

Sıhhiye Vekilimiz

Yakında Hatayı teşrif edecek

Haber eldığımıza göre Sıhhiye Vekilimiz Doktor Hulusi Alataş yurt içinde bir t e t k i k seyahetine çıkmıştır. Şimdi Erzincanda bulunan Sıhhiye Vekilimizin bu seyahatini Hataya kadar temdid ederek Vilâyetimizin sıhhî durumunu ve ihtiyaçlarını tetkik edeceği bildirilmektedir.

Suriyeye

300 bin kasaplık hayvan ihraç edeceğiz

Suriye gazetelerinin haber verdiğine göre, hükûmetimizle Fransa arasında yapılan bir anlaşma mucibince memleketimizden Suriyeye 300 bin kasaplık hayvan ihracına hükûmetimizce müsaade edilmiştir. Suriyedeki Fransız Ho — Komiserliği bu anlaşmanın bir suretini halepteki koyun tüccarlarına tabliğ eylemiştir.

Finlandiyalılar

Kahramanca mukavemet ediyorlar

Yeni hükûmet kuruldu — Sovyet radyosuna göre, Finlandiya ordusunda isyan çıkmış ve bir komünist hükûmet teşekkül etmiş

Helsinki 2 A. A. — Rus tayyareleri, sanayi merkezlerini büyük şehirleri ve şömendöfer iltisak noktalarını bombardımana devam etmektedirler. Birçok ölü ve yaralı vardır.

Finlandiyalılar, karla örtülü sık ormanlıklardan istifade ederek mukavemet etmektedirler.

Helsinkide açık yerlere yapılan bombardımanları Sovyet sefareti erkânı gözlerile görmüşlerdir. Sefarethanenin 100 metre uzağına bir bomba düşmüş ve sefarethanenin camları kırılmıştır.

Amerika Cümhurreisi Rozvelt, Finlandiya ve Sovyet hükûmetlerine birer mesaj göndererek açık şehirlerin bombardıman edilmemesini ve Kadınlarla çocuklara tecavüz olunmamasını istemiştir.

Kızılordunun taarruzları her tarafta Finlandiya ordusu tarafından püskürtülmekte ve Finlandiyalılar yurtlarını kahramanca müdafaa etmektedirler.

Moskava 2 A. A. — Finlandiyanın şimal müntehasındaki bir liman, şiddetli bir bombardımandan sonra Kızılordu tarafından işgal edilmiştir. Şehir istihkâmları ile 3 Rus harp gemisi arasında vukua gelen Topçu düellosunda bir Rus harp gemisine tam isabet vaki olmuştur.

Helsinki 2 A. A. — Dün üç şehir Sovyet tayyareleri

Sonu 2 incide

Yayladağında

Kızılay teşkilâtı yapıldı

Şehrimizde kurulan Kızılay merkez heyetinden sonra, cemiyet vilâyet Kaza merkezlerinde de teşkilât yapmağa başlamıştır. Bu cümleden olarak Yayladağ kazasında bir şube kurulmuş ve reisliğe hükûmet tabibi Doktor Ali seçilmiştir.

Reyhaniye, Kırıkhan ve İskenderunda da birer Şube açılarak teşkilâtı bu günler de ikmal olunacaktır.

Yeni tayin ve nakiller

İskenderun Orman mesaha memurluğuna eski Adana orman Cibayet memuru Tahsin Kavuzlu, Erkek Lisesi Fransızca yardımcı öğretmenliğine Hikmet Halil Aksoy tayin edilmişlerdir.

Başvekilimiz Karabükte

Karabük 2 A. A. — Başvekil Doktor Refik Saydam bu sabah trenle Karabüke gelmiş ve parlak merasimle karşılanmıştır.

Herekede tren kazası

Ankara 2 A. A. — Herekede bir tren kazası olmuş ve Marşandiz treninden beş vagon hasara uğramıştır. Trenin yağcısı vagonlar arasında kalarak ölmüştür.

Amerikalılar

Bizden mal almak istiyor

İstanbul — Nevyork ticaret ataşemiz mıntaka ticaret odasına bir mektup göndermiş, Amerikan alıcılarının Türkiyeden mühim mikdarda mal almak istediklerini bildirmiştir.

Amerikan firmalarının almak istediği maddeleri bildiren bir liste de mektuba bağlıdır. Bu maddeler arasında bilhassa anason, balık deri, fındık, haşhaş, kuru üzüm, kuşyemi, maden cevheri, palamut, nohut, sucuk, pastırma, sünger, sakız, şimşir, tohum vardır. Bu haber piyasada memnuniyet uyandırmıştır.

Diğer taraftan dün ecnebi memleketlerden piyasamızda uzun müddettir buhranı çekilen bir çok mallar gelmiştir. Bu arada Avrupa harbi başladığındanberi ilk defa olarak mühim mikdarda çivi gelmiştir. Çivi fiatlarının düşeceği tahmin edilmektedir.

"Harp bir senede bitecektir„

En büyük Japon amiralının sözleri

Tokyodan „Taymis„ gazetesine bildiriliyor: "Faal hizmetten çekilmiş olmakla beraber Jabon bahriyesinin düşünceleri en sarih müteffekkirlerinden birisi sayılan Amiral Ryozo Nakamuranın fikrince Hitlerin Rusya ile isabetsiz bir şekilde anlaşması Alman zaferi imkânını ortadan kaldırmıştır.

Amirale göre harpten önce büyük Britanyanın muhtemel düşmanları büyük Okyanosta Japonya, Akdenizde İtalya, Şimaldenizinde Almanya idi ve İspanyanın mihver devletlerine üsler vermesi ihtimal dahilinde idi.

İngilterenin ellerini bağlıyan bu vaziyet, Almanyanın Sovyetlerle yaptığı anlaşmanın indirdiği darbe ile değişmiştir. Japonya ile İspanya bitaraflığı tercih etmişler, İtalya ise harekete geçmemek kararını yermiştir. Bu suretle İngilterenin denizdeki derdi, Şimal denizinde Alman gerillası ile karşılaşmaktan ibaret kalmıştır.

Buyük Britanya, şimdi kendi zaferine kâti olarak itimat besliyebilir. Hitler, vaziyeti kavramakta aciz göstermiştir. "Bir uçurumun kenarında duran bu adam, ateşini mahmuzlamıştır; artık ırmağın öteki kıyısına varıp varmıyacağını zaman gösterecektir.„

Amiral Nakamura metodik bir surette hava kuvvetlerinin de muzaffer olup olmadığını tetkik etmekte ve buna menfi cevap vermektedir. Onun kanaatince Almanların hava üstünlüğü gitgide kaybolmaktadır.

Amiral, Japonyaya Çindeki işini Avrupa harbinin bir sene içinde biteceği esasına göre, halledilmesini tavsiye eylemektedir.

BİR NORVEÇ VAPURU BATTı

Londra 2 A. A. — 8800 tonluk bir Norveç vapuru Şimaldenizinde torpillenerek veya serseri bir mayna çarparak batmıştır. Vapurun mürettebatı bir İtalyan gemisi tarafından kurtarılmıştır.

MOSKOVADAKİ FİNLANDİYA ELÇİSİ

Moskova 2 A. A. — Hükûmetinden Moskovayı terketmek emrini almış olanFinlandiyanın Moskova sefiri, pasaportu varilmediği için Moskovadan hareket edememekte dir.

Çağlayan lokantası

Temiz ve ucuz yemek, muntazam servis

Saray caddesinde yeni açılan Çağlayan lokantasında nefis ve ucuz yemek ile her çeşit içkiler vardır. Temizlik, ucuzluk ve muntazam servis.

Bir tecrübe ispata kâfidir.

Sahibi : Bekir Atahan

Hollandada

Casus memurlar tevkif edildi

Amesterdam 2 A. A. — Neşredilen resmî bir tebliğe göre, Hollanda Hariciye Nezareti memurlarından iki kişi ve bunların karıları casusluk suçile tevkif edilmişlerdir. Bunlar, ötedenberi ecnebi bir hükûmete meyilleri olmakla meşhurdular.

İngilterede yeni asker toplanıyor

Londra 2 A. A. — İngiliz Kralı Saltanet Meclisine riyaset etmiş ve 22 yaşındaki bütün İngilizlerin silâh altına çağrılması hakkındaki kararnameyi imzalamıştır.

Fransız Âyan Meclisinde

Paris 2 A. A. — Âyan Meclisi, dün seri bir müzakereden sonra hükûmete mutlak salâhiyet veren kanun lâyıhasını 23 muhalif reye karşı 259 reyle kabul etmiştir.

Alman tahşidatı

Amesterdam A. A. — Son günlerde AlmanlarınLüksenburg civarında çok şiddetli bir faaliyet sarfederek Mozel ve Sar boyunca tahkimat yaparak mütemadi hareket halinde buluneukları haber verilmektedir.

Amerikanın vaziyeti

Vaşington 2 A.A.— Finlandiya meselesinden dolayı Amerikan siyasî mehafilinde ki infial devam etmektedir

Parlamento mehafilinde Sovyetlerle siyasî münasebatın kesilmesi fikri gittikçe kuvvet bulmaktadır. Fakat mutedil siyasî mehafil diplomatik siyasî mânasebatın kesilmesine tarafdar değildir. Çünkü böyle bir vaziyet Rus —Japon yakınlığını doğuracak ve binnetice Amerikanın aleyhinde olacaktır.

Böyle bir ihtimalin, Sovyetlerin Amerikaya olan borçlarını ödememelerini de intac edeceğini de zan ve nazarı dikkate alan AmerikanınSovyetlerle münasebatı kesilmeğe mütemayil bulunmadığı söylenmektedir.

İlan

Vakıflar müdürlüğünden:

Vakfın, Hıdırbey ve Kâbusiye köylerindeki vakıf tarlalarla bahçe, portakallık ve değirmenlerin icarları açık arttırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 4,12,939 pazartesi günü saat 14 de vakıflar idaresinde yapılacaktır. isteklilerin müracaatları ilân olunur.

Gündüzde

Bu akşam CİCİ ANNE Fransızca sözlü çok neşeli şaheser bir film çeviren (Dangol Daryo)

Finlendiyalıla

Başı 1 incide

tarafından yeniden bombardıman edilmiş ve bu bombardımanların neticesi korkunç olmuştur. Bir fabrikaya düşen bombadan 18 amele ölmüştür. Finlandiyanın en büyük elektrik alimi olan bir profesör bomba ile ölmüş ve kendisine hazin bircenaze merasimi yapılmıştır. Yollar mültecilerle doludur. Yeni Finlandiya hükûmeti dün öğleden sonra resmen teşekkül etmiştir. Helsinkiden 100 bin kişi ayrılmış ve bunların hemen hepsi yaya olarak şehri terketmişlerdir. Rus kıtaatının hücumları her tarafta püskürtülmektedir.

Paris 2 A. A. — Havas Ajansı bildiriyor :

Dün akşam Moskova Radyosunun neşrettiği bir habere göre, Finlandiya ordusunda isyan çıkmış ve yeni bir hükûmet teşekkül eylemiştir. Bu muvakkat hükûmet. Sovyet hükûmetine müracaat ederek Kızılordunun Finlandiyayı işgal etmesini istemiştir. Sovyet hükûmeti, yeni teşekkül eden bu hükûmeti tanımağa ve diplomatik münasebet tesisine karar vermiştir.

Havas Ajansının bu haberden sonra verdiği notaya göre, teşekkül eden yeni Finlandiya hükûmeti Kızılorduların işgal ettiği mıntakadaki topraklarda ve Sovyetlerin istediği şekilde kurulmuş olup azası tamamile Komünistlerden mürekkeptir.

Finladiya meselesi

Dünya matbuatının tefsirleri

İngiliz gazeteleri, Sovyetlerin tarruz metodunu, Almanyaya benzetmiyeceğı ümidini izhar etmektedirler. Finlandiyaya karşı İngiliz Sempatisi çok kuvvetlidir. Fakat bu sempatinin son Sovyet tecavüzü karşısında nasıl tebarüz edeceği merakla beklenmektedir.

Fransız matbuatı da İngiliz matbuatının aynı ifade etmektedir. Fazla olarak Fransız matbuatı, Finlandiyanın Sovyetlere bir tehlike teşkil edeceği bahanesinin uydurma olduğunu ve bunun meşhur "kurt ve kuzu„ hikâyesini hatırlattığını, Sovyetler Finlandiyayı Polonya gibi işgal ederlerse, Molotofun iddia ettiği sulh eserinin temamen mahvolacağını ileri sürmektedirler.

Amerikan gazetelerine göre, harbin başlangıcındanberi hiç bir hâdise efkârıumumiyeyi bu kadar isyan ettirmemiştir. Sovyet Rusyanın, Amerikanın tavassut teklifini kabul etmemesi,Amerikan devlet adamları arasında hiddet, nefret ve infial uyandırmıştır:

Belçika matbuatı efkârı umumiyenin Finlandiya hâdisesinden duyduğu derin infi ale terceman olmakta ve bu hareketin bir tecavüz olduğunu açıklamaktadır.

Finlandiyadaki muharebeye dair

Birbirini tutmayan haberler

MUHTELİF KAYNAKLARDAN VERİLEN HABERLERİN HÜLASASI — FİNLANDİYA İSTİKLALİNDEN FEDAKÂRLIK YAPAMIYACAK — BİR RUS HARP GEMİSİ BATIRILDı

Moskova 2 A. A. — Sovyet harp tebliğine göre, Kızılordunun ileri hareketi devam etmektedir. Finlandiya askerleri çekildikleri şehirleri ateşe vererek halkı ceb - ren götürmektedirler. Harp başladığı iki gündenberi 15 Finlandiya tayyaresi düşürülmüştür.

Londra 2 A. A. — Finlandiyadan gelen haberlere göre, Finlandiya ordusu, Kızıl ordunun işgal ettiği yerleri geri alarak Sovyet kıtaatını püskürtmüştür. Bir Rus muhribi batırılmış ve Sovyet donanmasının Helsinkiye asker çıkarmak için yaptığı teşebbüs akim kaldığından Rus donanması çekilmeğe mecbur olmuştur.

Berlin 2 A. A. — Sovyet ordusu Finlandiya ordusunu çevirmek istemiş, fakat mütemadiyen püskürtülmüştür.

Helsinki 2 A.A.— Finlandiya orduları Başkumandanı Mareşal Mannerhaym Finlandiya ordusuna bir hitabede bulunarak Finlandiya İstiklâl muharebesinin devam etmekte olduğu ve son nefere kadar muharebeye devam edileceğini bildirmiştir.

Finlandiya Başvekili de radyo ile Finlandiya milletine hitab ederek, Finlandiyanın Sovyet Rusya ile muallakta olan meseleleri müzakereye hazır olduğunu fakat istiklâlinden ve rejiminden zerre kadar fedakârlık yapmıyacağını ve Rus tahakkümüne boyun eğmiyeceğini bildirmiştir.